

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

**Komisja
Samorządu
Terytorialnego
i Polityki
Regionalnej**

■ **PODKOMISJI STAŁEJ GOSPODARKI
I INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ
(NR 20)
z dnia 30 lipca 2026 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej – podkomisji stałej gospodarki i infrastruktury komunalnej (nr 20)

30 lipca 2026 r.

Podkomisja stała gospodarki i infrastruktury komunalnej, obradująca pod przewodnictwem posła **Jarosława Wiesława Wieczorka (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- **informacja na temat problemów i postulatów przedstawionych do Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej przez Stowarzyszenie Branży Mobilnych Toalet,**
- **informacja na temat wykorzystania środków krajowych i europejskich na realizację inwestycji wodnokanalizacyjnych, obejmująca projekty zrealizowane, realizowane i planowane oraz perspektywy dalszego finansowania tych inwestycji.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Jarosław Orlński** dyrektor Departamentu Programów Infrastrukturalnych Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej wraz ze współpracownikiem, **Lidia Kostańska** zastępca dyrektora Departamentu Nieruchomości i Infrastruktury Wsi Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikiem, **Łukasz Tomczak** zastępca dyrektora Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, **Tomasz Wenecki** zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki Wodnej Ministerstwa Infrastruktury wraz ze współpracownikiem, **Adam Ostrowski** specjalista do spraw legislacyjnych Związku Miast Polskich oraz **Katarzyna Boćkowska, Wojciech Iskra** przedstawiciele Stowarzyszenia Branży Mobilnych Toalet wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Mateusz Daszewski i Sławomir Jakubczak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jarosław Wiesław Wieczorek (PiS):

Szanowni państwo, rozpoczynamy. Bardzo państwa proszę w związku z tym, że jesteśmy dzisiaj w pewnym rygorze czasowym, abyśmy to jak najsprawniej, jak najszybciej mogli przeprowadzić.

Otwieram posiedzenie podkomisji stałej gospodarki i infrastruktury komunalnej.

Dzisiaj mamy dwa punkty porządku posiedzenia. Pierwszy to jest informacja na temat problemów i postulatów przedstawionych do Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej przez Stowarzyszenie Branży Mobilnych Toalet, oraz informacja na temat wykorzystania środków krajowych i europejskich na realizację inwestycji wodno-kanalizacyjnych, obejmująca projekty zrealizowane, realizowane oraz planowane i perspektywę dalszego finansowania tych inwestycji.

Szanowni państwo, przechodzimy zatem płynnie do pkt 1 porządku. W związku z tym, że wpływały postulaty ze strony branży, na wstępie bardzo prosiłbym o to, żeby przedstawiciele branży zabrali głos, wyartykułowali to, z czym tutaj do nas dzisiaj przyjechali. Bardzo proszę o treściwe, zwięzłe, konkretne wypowiedzi, a następnie ze strony przedstawicieli ministerstwa będę prosił o informację zwrotną.

Kto z państwa chciałby w takim razie w pierwszej kolejności? Bardzo proszę. Prośba, żeby włączyć mikrofon i mówić do mikrofonu. Prawy dolny guzik.

Przedstawiciel Stowarzyszenia Branży Mobilnych Toalet Wojciech Iskra:

Dzień dobry. Wojciech Iskra, Stowarzyszenie Branży Mobilnych Toalet. Aby zarysować problem, z którym się mierzymy, trzeba zaznaczyć to, że czym innym jest odbiór dużej

asenizacji, czyli zbieranie nieczystości ciekłych z przydomowych zbiorników bezodpływowych, które zazwyczaj mają 10–15 m³, gdzie w jednym przejeździe po jego dokonaniu jedzie się na zlewnię. My jesteśmy przedstawicielami takich firm jak TOI TOI, WC Serwis, WC Tron, mToilet, czyli takich podmiotów, które działają ogólnopolsko, posiadają drobnych klientów, którzy najmują od nas sprzęt w postaci najczęściej przenośnych kabinek toaletowych, które serwisowane mogą być przez pojazdy o znacznie mniejszej pojemności beczki asenizacyjnej. Przez to, że są to różne punkty, znajdujące się w różnych miejscach, odbiór tych nieczystości ciekłych wygląda zupełnie inaczej niż ten z dużych zbiorników bezodpływowych.

Dlatego proponujemy wprowadzić definicję, która będzie dotyczyła przenośnych zbiorników bezodpływowych, właśnie takich jak te, które my wynajmujemy i obsługujemy. Przez to będziemy wyciągnięci z ewidencji gminnych zbiorników bezodpływowych, bo w tym momencie każdy zbiornik bezodpływowy każda gmina ma obowiązek spisywać na specjalnej liście ewidencji. Chcielibyśmy być z tego wyciągnięci, ponieważ nie jest to konieczne do rozbudowy sieci kanalizacyjnej dla gmin.

Obok tego chcielibyśmy, aby doszło do zmiany zasad sprawozdawczości. Tam jest szereg problemów dotyczących właśnie specyfiki, przede wszystkim tych miejsc, które my obsługujemy, ponieważ obsługujemy miejsca, które znajdują się zazwyczaj poza rejestrami adresowymi, więc nie jesteśmy w stanie obsługiwać ich w żaden sposób, który często... Inaczej, obsługujemy je w taki sposób, który często wymyka się z zasad sprawozdawczości aktualnie opisanych.

Do tego proponujemy zmianę, która ma urzeczywistnić i urealnić to, w jaki sposób możemy dokonywać odbiorów i zrzutów. Chodzi o to, żeby móc dokonywać zrzutów w miejscowości, w której zostały one odebrane, do tej jednostki organizacyjnej, która obsługuje gminę, lub też do takiej, która ma odpowiedni do tego, powiedzmy, sprzęt. W tym wypadku zaproponowaliśmy wskaźnik RLM, rzeczywistej liczby mieszkańców na poziomie 5 tys.

Kolejną rzeczą było zrównanie terminów sprawozdań w ustawie o czystości i porządku w gminach z kwartalnego na roczne. Jest to zrównanie, które byłoby względem sprawozdań występujących wobec odpadów. Traktowalibyśmy nieczystości ciekłe pod kątem terminu sprawozdawczości również co do odpadów.

Też przez to, że my mamy... Gminy są uprawnione do tego, żeby ustalać maksymalne stawki za metr sześcienny odebranych nieczystości ciekłych. Są to mechanizmy, które mają chronić konsumenta i chronić mieszkańca przed potencjalnym nadmiernym wyzyskiem, jeżeli chodzi o odbiory ze strony dużych podmiotów asenizacyjnych. Przy czym przez to, że my odbieramy bardzo małe ilości, maksymalnie zazwyczaj do 0,2 m³, znowuż wymykamy się spod tej klasyfikacji, która jest zrobiona ustawowo. W związku z tym też przy stworzeniu tej nowej kategorii przenośnych zbiorników bezodpływowych można byłoby uregulować inaczej kary za zrzuty w miejscach do tego nieprzeznaczonych, bo w tym momencie jest to uregulowane w ten sposób, że jeżeli gmina ma rzeczywistą liczbę mieszkańców na poziomie, powiedzmy, 10 tys. i dokona się zrzutu w zlewni, która ma 8 tys. RLM, rzeczywistej liczby mieszkańców, wtedy każdorazowo płaci się karę od 1 tys. zł do 10 tys. zł. Przy czym jest całkiem sporo gmin, które swoje jednostki organizacyjne, swoje oczyszczalnie mają niedostosowane, jeżeli chodzi o liczbę RLM, do tych, które same posiadają. Stąd propozycja zmiany też w zakresie kar.

Ostatnia kwestia: zmiana definicji ścieków bytowych w Prawie wodnym, tak żeby była również dostosowana, aby te nieczystości, które pochodzą z przenośnych zbiorników bezodpływowych, można było traktować jako ścieki bytowe w rozumieniu ustawy – Prawo wodne.

To są te postulaty, które mamy. Jest ich łącznie osiem. Natomiast to wymagałoby przede wszystkim zmiany ustawy o utrzymaniu czystości gminy w zakresie i sprawozdawczości, i wprowadzenia nowej definicji, jak i delikatnej zmiany definicji ścieków bytowych. To jest tak skrótowo.

Przewodniczący poseł Jarosław Wiesław Wieczorek (PiS):

Bardzo dziękuję.

Takie tylko pytanie: Czy te postulaty w jakikolwiek sposób trafiły do poszczególnych resortów z państwa strony jako pisma, które sugerowałyby konieczność takich zmian?

Przedstawiciel SBMT Wojciech Iskra:

Tak jest. Prowadziliśmy korespondencję z Ministerstwem Infrastruktury.

Przewodniczący poseł Jarosław Wiesław Wieczorek (PiS):

Czyli to nie jest całkiem nowy postulat dzisiaj tutaj postawiony, tylko jest już to w jakiejś korespondencji.

Przedstawiciel SBMT Wojciech Iskra:

To nie jest nowy postulat. Tak jest. Ogólnie rzecz biorąc, ideą stowarzyszenia było właśnie zrzeszenie się celem reakcji na nowelizację, która została wprowadzona w 2023 r., po tym jak zostały wprowadzone aglomeracje i obowiązki dotyczące tego, że ogólnie rzecz biorąc, musimy przedstawiać informacje na temat tego, czy dany zbiornik bezodpływowy, który mamy przenośny, znajduje się na terenie czy poza terenem aglomeracji. Aglomeracje są ustanawiane w uchwałach gminy, to jest prawo miejscowe. Biorąc pod uwagę skalę prowadzonych działalności przez spółki, które tutaj reprezentujemy, czyli ogólnopolskie, bardzo trudno jest nadażyć za tymi uchwałami i bardzo trudno jest określić, co jest aglomeracją, a co nie, biorąc też pod uwagę jakość tych map, które są wgrywane przez poszczególne urzędy.

Przewodniczący poseł Jarosław Wiesław Wieczorek (PiS):

Dobrze, dziękuję bardzo.

Jakbym mógł prosić przedstawicieli ze strony ministerstwa o zabranie głosu. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki Wodnej Ministerstwa Infrastruktury Tomasz Wenecki:

Dzień dobry, Tomasz Wenecki. To, co pan tutaj poruszył, to jest szereg spraw związanych z państwa branżą. Trzeba pamiętać, że państwo do nas wysyłali swoje postulaty. Może też prosiłbym, bo widzę, że pan teraz poruszył rzeczy, których my jeszcze nie mieliśmy, które wcześniej były, więc też będę prosił pewnie o rozszerzenie tego i przesłanie do nas w większej skali, może lepiej też opisać, żebyśmy mieli więcej informacji.

Kolejna sprawa to jest taka, że my jako Ministerstwo Infrastruktury i Departament Gospodarki Wodnej w tym momencie pracujemy i jest też wdrożenie nowej dyrektywy ściekowej, więc wszystkie te aspekty, które państwo poruszają, tak jak i liczba RLM, ta liczba RLM też ma wpływ. My dajemy sprawozdawczość do Unii Europejskiej, więc dla nas to też jest temat, z którego musimy się wywiązać. To są rzeczy, w których, jeżeli jeździmy do Komisji, to jesteśmy o nie pytani. Tak więc tutaj ten temat RLM jest do wyjaśnienia.

Pan również wspomniał o definicjach. My definicje mamy ustalone z dyrektyw, więc tutaj też musimy się temu przyjrzeć i to również przeanalizować. Na pewno te aspekty, które państwo poruszyli, będą analizowane przy wdrożeniu nowej dyrektywy ściekowej, nad którą obecnie pracujemy.

Przedstawiciel SBMT Wojciech Iskra:

Można?

Przewodniczący poseł Jarosław Wiesław Wieczorek (PiS):

Momencik, dobrze?

Czy ktoś jeszcze ze strony przedstawicieli innego ministerstwa chciałby na wstępie zabrać głos i podzielić się jakąś informacją? Nie dotyczy. Dobra.

To w takim razie otwieram dyskusję. Czy tutaj pan poseł chciałby zabrać głos?

Posel Włodzimierz Tomaszewski (RozwojPlus):

Będę się jeszcze wsłuchiwał.

Przewodniczący poseł Jarosław Wiesław Wieczorek (PiS):

Dobrze, dziękuję bardzo.

To bardzo proszę, jeżeli jest jakaś wola dopowiedzenia czy też uzupełnienia informacji, to bardzo proszę.

Przedstawiciel SBMT Wojciech Iskra:

Jeżeli chodzi właśnie o odniesienie się do tej dyrektywy 2024/3019, tej nowej dyrektywy ściekowej, która ma wejść w życie i jest przez państwa opracowana, chciałem dokładnie dopytać, w jaki sposób te wskaźniki RLM byłyby regulowane w nowelizacji, którą tak wstępnie

przygotowaliśmy jako projekt nowelizacji, w jaki sposób kolidowałyby z państwa wymogami, które muszą spełnić?

Naczelnik wydziału w Departamencie Gospodarki Wodnej Ministerstwa Infrastruktury
Robert Żurawski:

Robert Żurawski, Departament Gospodarki Wodnej. Prace nad implementacją trwają. To jest pierwsze. Drugie, od czego powinniśmy zacząć: państwa postulaty są do nas zgłaszane, ale z drugiej strony dostajemy postulaty z jednostek samorządu terytorialnego, które też zadają pytanie odnośnie do mobilnych toalet. Czyli temat w tym zakresie jest nam znany, ale dobrze byłoby i cieszymy się z tego posiedzenia podkomisji, żebyśmy mogli zebrać teraz te postulaty w jeden większy element i wiedzieć, żeby coś nam nie umknęło. Tak więc, mając na uwadze szeroki aspekt dyrektywy i to, co pan dyrektor powiedział, wielowątkową potrzebę przeanalizowania tych wszystkich aspektów, łącznie z pojęciami i definicjami, potrzebujemy wesprzeć się jeszcze innymi resortami, ekspertami w grupie podczas implementacji.

Dlatego to, co tutaj powiedział pan dyrektor, byłoby dobrze, gdybyśmy ewentualnie otrzymali jeszcze raz taką zbiorczą informację, bo mamy tutaj z podkomisji i udzieliliśmy pisemnej odpowiedzi, gdzie przychylamy się do tych pomysłów. Obiecujemy, że pochylimy się nad nimi, przeanalizujemy naprawdę je wnikliwie i widzimy tę szansę. Gdyby państwo ewentualnie też odnieśli swoje propozycje do nowej dyrektywy ściekowej, do przepisów, do artykułów, gdzie widzicie taką możliwość, to wtedy byłaby większa szansa, bo już mówilibyśmy na artykułach i na propozycjach, tak nam się wydaje. Wtedy konstrukcja i uzgadnianie tego tekstu już odbywałyby się całkowicie inaczej i konkretniej.

Przewodniczący poseł Jarosław Wiesław Wieczorek (PiS):

Bardzo proszę.

Przedstawiciel SBMT Wojciech Iskra:

Jeszcze do państwa nie dotarła i oczywiście po tym spotkaniu poproszę o kontakt, tak żebym mógł przekazać państwu materiały.

Natomiast w naszym uzasadnieniu projektu nowelizacji odnosimy się też do tej nowej dyrektywy, ponieważ istnieje pewna kategoria właśnie zdefiniowana w tej dyrektywie, która obejmowałaby przenośne kabiny toaletowe. Przy czym jest to definicja, moim zdaniem, troszeczkę węższa niż to, co jest obsługiwane przez takie podmioty jak te reprezentowane przez SBMT, ponieważ jest to właśnie definicja bardziej takiej dostępnej publicznie toalety. Natomiast my również musimy uwzględniać kategorie produktowe, które są na przykład do obsługi wojska albo do obsługi imprez i stanowią zbiorniki bezodpływowe, które są przenośne, stanowią na przykład balon 10–15-metrowy, albo są to zbiorniki, które są podłączone do systemu ssawnego, który też ma kilka metrów sześciennych, a jednocześnie nie wpasowałby się zupełnie w te kategorie takich, można powiedzieć, przenośnych toalet. Dlatego odnosiliśmy się, czytaliśmy też te dyrektywy, sprawdzaliśmy, jakie kwestie byłyby istotne dla tych postanowień. Właśnie pewnie mam mniejsze doświadczenie niż państwo, jeżeli chodzi o wychwytywanie takich niuansów, ale nie znaleźliśmy jeszcze takich kategorii przepisów, które bezpośrednio uderzałyby w te propozycje, które my przygotowaliśmy.

Bardzo chętnie od razu państwu prześlę też ten projekt nowelizacji, jak to zrobimy.

Przewodniczący poseł Jarosław Wiesław Wieczorek (PiS):

Bardzo dziękuję.

Mam zatem prośbę do przedstawicieli ministerstwa o to, żeby ustosunkować się do tych postulatów w wersji oczywiście pisemnej i taką informację, żeby otrzymała również podkomisja.

Rozumiem, że wyczerpaliśmy pkt 1 dzisiejszego porządku obrad.

W takim razie przechodzimy do pkt 2 – informacja na temat wykorzystania środków krajowych i europejskich na realizację inwestycji wodno-kanalizacyjnych.

Tutaj prośba do przedstawicieli ministerstwa też o zwięzłe, krótkie informacje w tej sprawie. Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Programów Infrastrukturalnych Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej Jarosław Orlński:

Dzień dobry, przepraszam za problemy techniczne. Jarosław Orlński, dyrektor Departamentu Programów Infrastrukturalnych Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Mam przyjemność przedstawić państwu zwięzłą, krótką informację na temat wsparcia, jakie jest dedykowane w zakresie gospodarki wodno-ściekowej z funduszy unijnych, przede wszystkim w ramach polityki spójności i myślę, że uzupełniając tutaj ze strony Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie też Krajowego Planu Odbudowy, ponieważ tam takie inwestycje też są wspierane, a związane z obszarami wiejskimi.

Informację na podkomisję przekazaliśmy. W tej informacji też zawarte są dane bardzo szczegółowe. Myślę, że w tym momencie nie będę ich przedstawiał. Natomiast chciałbym tylko pokazać, że wspieramy inwestycje związane z gospodarką wodno-ściekową w ramach polityki spójności z poziomu krajowego – obecnie w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko prawie 6 mld zł środków, które zostały przekazane na realizację tych działań. Oczywiście nie poprzez samo Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, ale poprzez współpracujące instytucje, takie jak Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który organizuje konkursy wyłaniające projekty, które otrzymują wsparcie.

Mówiłem o tych prawie 6 mld zł. Trzeba powiedzieć, że w tych 6 mld zł ok. 4,4 mld zł to są środki, które są przeznaczone na projekty z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz ok. 1,4 mld zł na projekty z zakresu zaopatrzenia w wodę do spożycia. Warto tutaj wspomnieć, że w tych środkach między innymi też są środki, które zostały dedykowane z przesunięcia z innych obszarów też na działania związane z usuwaniem skutków powodzi, która miała miejsce 2 lata temu w naszym kraju. Co prawda nie wszystkie akurat województwa z tego mogą skorzystać, natomiast te województwa, które miały uszkodzoną infrastrukturę związaną z gospodarką wodno-ściekową mogą z tego korzystać.

Oprócz programu krajowego Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko mamy też 16 programów regionalnych, gdzie też są zalokowane środki dedykowane na gospodarkę wodno-ściekową. Podział mniej więcej w tej perspektywie finansowej jest taki, że tutaj taką linią demarkacyjną jest próg w zakresie równoważnej liczby mieszkańców. Poniżej 15 tys. RLM to są projekty, które są wspierane ze środków programów regionalnych, natomiast powyżej 15 tys. RLM, zgodnie z negocjacjami z Komisją Europejską i zapisami umowy partnerstwa, to są potencjalne aglomeracje, które mogą uzyskać wsparcie ze środków programu krajowego Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko.

Oprócz tego, proszę państwa, planujemy też kolejną perspektywę finansową w ramach Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego dla Polski na lata 2028–2034. Trwają prace w naszym ministerstwie, rozmawiamy poprzez szeroko propagowane konsultacje społeczne m. in. z podmiotami samorządowymi, ale też i z partnerami społeczno-gospodarczymi. W zakresie gospodarki ściekowej przewidujemy tutaj też wsparcie w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia.

Natomiast biorąc pod uwagę ograniczenia finansowe, jeżeli chodzi o nowy okres programowania, to przypomnę, że propozycja Komisji Europejskiej dla Polski, jeżeli chodzi m.in. o obszar polityki spójności, chociaż nie tylko, to jest 123,3 mld euro. To jest propozycja, która została zaproponowana przez Komisję Europejską. Wiemy, że w tym momencie też różne kraje mają też różne pomysły w zakresie alokacji tych środków. Natomiast co do zasady polityka spójności w tej propozycji, która jest przygotowywana przez rząd, to jest jakieś ok. 80 mld euro środków, z czego 43% ma być dedykowane na poziom regionalny.

Jeżeli chodzi o gospodarkę wodno-ściekową i wodę do spożycia, czyli obszar związany może szerzej ze środowiskiem, na razie jeszcze nie mamy konkretnych kwot środków, które są przeznaczone na realizację tego typu projektów, więc na razie jeszcze nie mamy tych środków podzielonych. Jesteśmy na etapie przyjęcia założeń przez rząd. Myślę, że na przełomie sierpnia i września będą założenia przyjęte przez Radę Ministrów. W tych propozycjach, które do tej pory mamy, jeżeli chodzi o sam obszar związany z działaniami krajowymi i regionalnymi związanymi z ochroną środowiska, odpornością na zmiany klimatu oraz racjonalną gospodarką zasobami wodnymi i redukcją zanieczyszczeń, propozycja na razie oscyluje w kwocie 6 mld euro. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Wiesław Wieczorek (PiS):

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś jeszcze chciał z państwa uzupełnić informacje, jeżeli chodzi o przedstawicieli z ministerstwa? Czy...

Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Nieruchomości i Infrastruktury Wsi Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi Lidia Kostańska:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, Lidia Kostańska, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jesteśmy tutaj wspólnie. Reprezentuję Departament Nieruchomości i Infrastruktury Wsi i jesteśmy wspólnie z przedstawicielem Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej, który odpowiada za programowanie Wspólnej Polityki Rolnej, więc nasza informacja będzie odnosiła się nie tylko do Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, ale również do Wspólnej Polityki Rolnej i działań, które tam były zaprogramowane oraz środków finansowych możliwych do wykorzystania.

Jeśli chodzi o Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności, to Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi odpowiada za inwestycję B3.1.1. To jest inwestycja w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich i tutaj łączna alokacja po przesunięciach środków jako wsparcie to było ponad 2 mld zł. Jednostką wspierającą były samorządy województw, które przeprowadzały nabory wniosków. Wnioskodawcami mogły być gminy, związki gmin lub też spółki, w których udziały miały gminy. Operacje obejmowały budowę lub modernizację inwestycji wodno-ściekowych. Również można było przeprowadzać modernizację stacji oczyszczania ścieków i kładliśmy również tutaj nacisk na wprowadzanie nowych rozwiązań cyfrowych.

Jeśli chodzi o liczbę podpisanych umów, to według stanu na dziś podpisano 635 umów z beneficjentami. Łączna wartość dofinansowania to jest 1,9 mld zł. Inwestycja, tak jak całe KPO, już zbliża się do końca, więc większość tych projektów jest zakończonych i zostały złożone wnioski o płatność końcową. Aktualnie mamy 604 złożone wnioski o płatność końcową. Jeśli chodzi o sam termin, ponieważ ten termin był ostatnio wyznaczony na 31 lipca, to dzisiaj kierownictwo ministerstwa podjęło decyzję o przedłużeniu terminu realizacji inwestycji jeszcze o 10 dni, żeby pozwolić złożyć wnioski przez gminy, które mają jakieś szczególne problemy z dokończeniem projektów, gdyż takie sygnały do MRiRW trafiały. Są to głównie problemy związane z wykonawcami, czyli z procedurami przetargowymi, które się przedłużały lub z różnymi ciężkimi warunkami glebowymi. Tak że z mojej strony to wszystko. Jeszcze tutaj...

Zastępca dyrektora Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi Łukasz Tomczak:

Panie przewodniczący, jeśli można.

Przewodniczący poseł Jarosław Wiesław Wieczorek (PiS):

Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Łukasz Tomczak:

Kilka słów uzupełnienia w stosunku do tego, co pani dyrektor powiedziała w zakresie KPO. Pani dyrektor powiedziała o KPO, ale KPO to jest taka, powiedzmy, może nie historia, ale najnowsze działania, bo to się teraz dzieje. Natomiast zanim było KPO, to Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi od jakiegoś czasu, od którejś perspektywy wspiera temat gospodarki wodno-ściekowej w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. W kolejnych programach finansowanych ze środków Wspólnej Polityki Rolnej temat gospodarki wodno-ściekowej, w szczególności inwestycji wodno-kanalizacyjnych, się pojawia.

Ostatni taki program, który jest zakończony wielkim sukcesem, to Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. On był wydłużany, tam budżet przeznaczony na tego typu inwestycje był, być może troszeczkę przesadzę, ale chyba podwojony w stosunku do tego, co było pierwotnie planowane. To jest program, który już jest zakończony. Tam operacje musiały być zakończone do połowy 2025 r. Finansowo rozliczone musiały być do końca 2025 r., więc ten temat już jest zamknięty. On się zamyka, szanowni państwo, kwotą ponad 5 mld zł.

Ponad 5 mld zł, ponad 2,5 tys. operacji, ponad 1,5 tys. beneficjentów. Tymi beneficjentami były tutaj oczywiście gminy, ewentualnie związki międzygminne.

To była pomoc, która oferowała do 5 mln zł na obszar jednej gminy. Początkowo te warunki finansowania mówiły o refundacji mniej więcej 2/3 kosztów kwalifikowalnych, dokładnie 63,63%, taki tam był wskaźnik intensywności wsparcia. Natomiast w którymś momencie w ramach uzupełniania środków zostały tam dodane takie środki, mniej więcej, pochodzące z tych samych źródeł, co z KPO, czyli przy okazji tego kryzysu COVID, jak się pojawiły te dodatkowe środki. Te środki WPR także były zasilone tymi środkami i przedstawiliśmy tam wtedy ofertę 100% finansowania operacji wodno-kanalizacyjnych, przede wszystkim kanalizacyjnych, bo wtedy te środki były skierowane na kwestie kanalizacyjne. Tak, to było 100%, ale to już jest, tak jak mówię, historia.

O dalszej, głębszej historii, czyli o PROW 7.13 i o sektorowym programie operacyjnym na lata 2024–2026 tutaj nie będę wspominał, to znaczy nie będę tutaj mówił o liczbach i kwotach, ale tam też oczywiście wsparcie było tradycyjnie przez ministra rolnictwa zapewniane w ramach środków WPR.

Natomiast co teraz? Teraz realizowany jest kolejny program finansowany ze Wspólnej Polityki Rolnej w obecnej perspektywie finansowej, czyli Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej i w tym programie również mamy ofertę. Ona jest troszeczkę węższa niż w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich, ale to za sprawą tego, że równolegle był zaprojektowany właśnie Krajowy Program Odbudowy, gdzie jak tutaj koleżanka przedstawiała informacje, była bardzo szeroka oferta. Ona mniej więcej była taką kopią tego, co było w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Natomiast w planie strategicznym skoncentrowaliśmy się – i to wsparcie teraz jest realizowane – na indywidualnych systemach oczyszczania ścieków, czyli przydomowych oczyszczalniach ścieków. Tego rodzaju wsparcie jest właśnie teraz realizowane w poszczególnych samorządach. Dodam oczywiście, że historycznie i teraz obecnie jest to wsparcie oferowane przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi jako instytucję zarządzającą, ale w praktyce realizowane jest właśnie przez samorządy województw, to poziom regionalny wdraża i tak samo jest teraz.

W zasadzie we wszystkich województwach pierwsze nabory zostały ogłoszone, zostały nawet zakończone, rozpatrywane są wnioski. Nie wykluczone, że pojawią się kolejne nabory, bo nie we wszystkich województwach udało się od razu zgromadzić wystarczającą liczbę wniosków pokrywających pulę dostępnych środków, ale to też jest związane z tym, że równolegle tutaj był kończony, czy jest kończony teraz program KPO.

W ramach planu strategicznego tutaj na te przydomowe oczyszczalnie ścieków oferta jest taka, że to jest refundacja do 75% kosztów, czyli 3/4 kosztów kwalifikowalnych. Limit na obszar gminy jest 1,5 mln zł. Póki co złożono 680 wniosków na kwotę ponad 1 mln zł i zawarto 128 umów. Tak jak mówię, to jest temat dopiero co w zasadzie rozpoczęty, on będzie realizowany. Będzie realizowany, szanowni państwo, mniej więcej do połowy 2029 r., ponieważ perspektywa wdrażania tego programu, planu strategicznego, to nie tyle lata 2023–2027, co rok 2027 plus 2 lata. Mamy tę zasadę N+2, czyli musimy te środki rozliczyć do końca 2029 r. Żeby można było to rozliczyć do końca 2029 r., to na poziomie poszczególnych inwestycji, operacji, powinno się to zakończyć w połowie roku, tak żeby można było dopełnić wszelkich formalności, rozliczeń na linii beneficjent – samorząd, a potem na linii samorząd – agencja płatnicza, tak żeby potem można było prawidłowo zgłosić, zaraportować do Komisji Europejskiej.

Jeżeli chodzi o przyszłość, to w zasadzie o tej przyszłości tutaj koledzy z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej troszeczkę wspomnieli. W ramach przyszłego okresu programowania tego planu partnerstwa krajowego i regionalnego oczywiście taka oferta związana ze wsparciem gospodarki wodno-ściekowej w naszej ocenie powinna się pojawić i z takich roboczych kontaktów wiemy, że taką ofertę ministerstwo przewiduje.

Tutaj jest taka uwaga istotna, że w tym nowym podejściu będzie to w zasadzie chyba w jednym miejscu. To znaczy być może nie w jednym miejscu, bo być może to będzie w różnych rozdziałach. Tutaj była mowa o tym, że to był program krajowy i programy regionalne. W nowym podejściu będzie to jeden program, ale będzie miał kilka czy kilkanaście rozdziałów i też tutaj oczywiście pewnie dyskusja będzie się toczyła, w jakich to rozdziałach te tematy

mają być, ale ta gospodarka wodno-ściekowa, którą interesuje się minister rolnictwa i rozwoju wsi, czyli gospodarka wodno-ściekowa dotycząca obszarów wiejskich, to zapewne będzie w tych rozdziałach regionalnych, tak się spodziewamy, zarządzanych, wdrażanych przez marszałków.

O ile do tej pory ten temat właśnie gospodarki wodno-ściekowej był podzielony w pewien sposób pomiędzy te dwie polityki – szeroko rozumianą politykę spójności i Wspólną Politykę Rolną, a precyzyjniej drugi filar Wspólnej Polityki Rolnej, czyli rozwój obszarów wiejskich, co też było związane z wyraźnym podziałem funduszy, środków asygnowanych przez Komisję Europejską w postaci poszczególnych, nazwanych funduszy europejskich, czy to Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolniczego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, gdzie to były odrębne fundusze – to w nowym okresie programowania będziemy mieli jeden fundusz, którego nazwy nie podejmuję się tutaj przytaczać z głowy, bo on jest bardzo długi, ale zawiera w sobie te wszystkie komponenty, wszystkie znane nam fundusze, znane i nieznane, ale fundusze, które są wdrażane na poziomie krajowym, a pochodzą ze środków unijnych. To będzie jeden fundusz. W związku z tym nadarza się okazja do tego, żeby te tematy gospodarki wodno-ściekowej były w spójny sposób możliwie w jednym miejscu zaadresowane. Chyba tyle z mojej strony.

Przewodniczący poseł Jarosław Wiesław Wieczorek (PiS):

Bardzo dziękuję.

Tam pan dyrektor coś wspominał o 120 kilku umowach na 1 mln zł zawartych. Czy to chodziło na pewno o 1 mln zł?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Łukasz Tomczak:

Nie, 681 wniosków na 1 mln zł.

Przewodniczący poseł Jarosław Wiesław Wieczorek (PiS):

Dobra.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Łukasz Tomczak:

A umowy są na kwotę ok. 200 mln zł.

Przewodniczący poseł Jarosław Wiesław Wieczorek (PiS):

OK. Bardzo dziękuję.

Szanowni państwo, czy w tym punkcie chciał ktoś jeszcze zabrać głos? Bardzo proszę.

Specjalista do spraw legislacyjnych Związku Miast Polskich Adam Ostrowski:

Ja tak bardzo krótko. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, Adam Ostrowski, Związek Miast Polskich. Przepraszam za spóźnienie, ale miałem odnotowaną godz. 17:00 i po prostu bardzo przepraszam. Dlatego też odsłucham sobie po prostu, co państwo mówiliście.

Bardzo ważne informacje dla nas, a przede wszystkim kluczowe. Jeżeli mogę mieć taką prośbę do pana z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, że jak już będziecie mieć państwo te informacje o kwotach, to czy moglibyśmy mieć taką prośbę, żeby je przekazać na ręce Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Dla nas to są szalenie ważne informacje. Będę bardzo wdzięczny, bo wskazujemy na to, że te obszary funkcjonalne, ale także cały teren naszego kraju, wszystkie samorządy potrzebują jeszcze tych inwestycji wodno-kanalizacyjnych, bo to wcale nie jest oczywiste, jeżeli chodzi o to pokrycie. Ono cały czas jest nie na takim poziomie, jakim chcielibyśmy. Z punktu widzenia miast może trochę mniej, natomiast z punktu widzenia gmin wiejskich, bo też mnie kolega prosił przed spotkaniem, żeby o tym powiedzieć, to oni mają takie postulaty, które traktują o tym, ażeby ten udział własny zmniejszyć, a zwiększyć partycypację środków zewnętrznych, bo te mniejsze gminy faktycznie ten potencjał finansowy mają zdecydowanie niższy, a to są przecież jednak tak naprawdę podstawowe potrzeby i zadania, które samorządy realizują. Dziękuję państwu bardzo też za te informacje, które przekazaliście. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Wiesław Wieczorek (PiS):

Bardzo dziękuję.

Zatem porządek obrad dzisiejszej podkomisji jest wyczerpany. Serdecznie państwu dziękuję. Życzę dobrego popołudnia. Wszystkiego dobrego.